

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

УДК 504.340

О. В. Артеменко

аспірант кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою
Національної академії державного управління при Президентові України

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГОБЕЗПЕЧНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

У статті проведено аналіз стану організаційно-правового забезпечення екологобезпечного природокористування. Зокрема, досліджено чинне законодавство щодо забезпечення екологічної безпеки та виявлено прогалини в актах екологічного права. Крім того, розглянуто функції, повноваження й компетенції всіх гілок влади з питань забезпечення екологічної безпеки в Україні.

Ключові слова: державне управління, екологобезпечне природокористування, екологічна безпека, законодавство України, нормативно-правова база, організаційно-правове забезпечення.

Постановка проблеми. Законодавче й нормативно-методичне забезпечення є невід'ємним складником формування стратегічного потенціалу забезпечення екологічної безпеки розвитку регіону. В Україні правове забезпечення в цілому сформоване за рахунок законодавчих актів: Конституції України, законів і численних нормативних документів. Нагальним питанням розвитку є систематизація законодавчих актів, їх гармонізація та створення Національного екологічного кодексу. Стратегічний потенціал екологічної безпеки розвитку регіону складається з певних невід'ємних складників, серед яких ключову роль відіграють законодавче й нормативне забезпечення, що є основою для двох інших складників функціонування системи – організаційно-управлінських та організаційно-економічних засад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В Україні за роки незалежності сформувалась галузь екологічного права. Її засновниками можна вважати науковців Інституту держави і права імені В.М. Корецького під керівництвом М.А. Хвесика, який вважає: «Галузь екологічного права та галузь екологічного законодавства – це різні, проте діалектично пов'язані між собою категорії. Відмінність між ними полягає насамперед у тому, що первинним елементом галузі права є норма права, а галузі законодав-

ства – нормативний акт» [13, с. 24]. Також провідним фахівцем із права екологічної безпеки є В.І. Андрейцев, на думку якого поняття екологічної безпеки є значно ширшим [1, с. 14].

Формування стратегічного потенціалу забезпечення екологічної безпеки, зокрема й регіонального розвитку, на переконання Б.М. Данилишина [3, с. 16], ґрунтується на використанні традиційних інструментів екологічної політики, у яких центральне місце посідають податкові регулятори, правові норми (заборони, квоти, розпорядження) і система екологічної сертифікації. Добровільні зобов'язання, інформаційні інструменти, а також методи впливу, спрямовані на зміну переваг споживачів, з позиції екологічної економіки є слабко придатними, оскільки базуються на індивідуальних перевагах.

Не викликає заперечень актуальність цієї проблеми також із позиції екологічної безпеки.

Мета статті. Метою публікації є ґрунтовний аналіз чинного законодавства у сфері екологобезпечного природокористування, зокрема й у частині забезпечення екологічної безпеки через інструментарій, передбачений нормативно-правовою базою органів державної влади різного рівня: від центральних органів до органів регіонального та місцевого рівнів.

Виклад основного матеріалу. Для формування стратегічного потенціалу забезпе-

чення екологічної безпеки необхідний нормативно-правовий і законодавчий супровід. На сьогодні стан законодавчого й нормативно-правового забезпечення екологобезпечного природокористування в Україні є не повністю задовільним. Основними причинами цього є такі явища:

- ситуація перманентних парламентських криз, що негативно впливають на прийняття законопроектів у сфері безпеки, які традиційно вважаються нашим законодавцем дещо другорядними;
- недостатня структурованість виконавчої влади;
- організаційно-управлінська нескоординованість діяльності місцевої влади й представництв центральної влади на місцях;
- корупція та нестача бюджетних коштів на реалізацію заходів з екологічної безпеки;
- недостатнє науково-методичне обґрунтування законодавчого й нормативного забезпечення екологічної безпеки регіонального розвитку в Україні.

Практикою законодавчого забезпечення екологічної безпеки займається Верховна Рада України, однак підготовкою законопроектів, розробкою теорії й методології екологічної безпеки та нормативно-методичним забезпеченням – численні вчені й експерти. Саме це питання входить до кола наших наукових інтересів. Проект Закону України «Про державне прогнозування і стратегічне прогнозування» дав би змогу забезпечити законодавчі засади формування стратегічного потенціалу екологобезпечного розвитку регіонів України. Запровадження системи моніторингу й оцінювання ефективності бюджетних програм мало б стати однією із шаблین формування ефективного нормативно-методичного забезпечення екологічної безпеки регіонального розвитку [5, с. 128]. Однак закон (поданий на розгляд Кабінету Міністрів України ще 2009 р. та схвалений ним) так і не було винесено на розгляд Верховної Ради України.

Джерелами екологічного права є нормативні акти, що містять еколого-правові норми, призначені для регулювання екологічних правовідносин. В Україні основними юридичними джерелами права фактично є лише нормативно-правові акти, провідне місце серед яких посідають закони. Цю сукупність правових нормативних актів, які прийнято вважати екологічним законодавством, поділяють на закони й підзаконні акти. До правових джерел екологічної безпеки

належать Конституція України, закони України, укази та розпорядження Президента України, постанови Верховної Ради України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази, інструкції, інші нормативно-правові акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, акти місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, міжнародні договори України [3; 6; 12].

Конституція України як Основний Закон держави є політико-правовим актом, що має найвищу юридичну силу. Вона є також основним джерелом права України, у тому числі екологічного [7]. Стаття 1 Конституції України про суспільно-політичний устрій України як незалежної, демократичної, соціальної й правової держави визначає права та свободи людини й громадянина, основи правової системи України, повноваження державних органів у сфері формування правових відносин тощо. Конституція України визнає людину, її життя й здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю (ст. 3). Цьому обов'язку держави відповідає право кожного громадянина на безпечне для життя та здоров'я довкілля, на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди [3, с. 38]. На конституційному рівні закріплено обов'язки держави щодо охорони навколишнього природного середовища й забезпечення екологічної безпеки (ст. 16 Конституції України), прав власності на природні ресурси (ст. 13 Конституції України), права громадян на безпечне для життя й здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди (ст. 50 Конституції України). Водночас Основний Закон України покладає на кожного обов'язок не заподіювати шкоду природі та відшкодувати завдані їй збитки (ст. 66).

Відповідно до Конституції України винятково законами України визначаються засади регулювання екологобезпечного природокористування, правовий режим зон надзвичайної екологічної ситуації (ст. 92 Конституції України). Президент України за необхідності оголошує окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України (ст. 106 Конституції України). Забезпечення проведення політики у сфері екологічної безпеки покладається на Кабінет Міністрів України (ст. 116 Конституції України) [7]. Згідно з Конституцією України винятково законами України визнача-

ються засади регулювання екологічної безпеки, правовий режим зон надзвичайної екологічної ситуації (ст. 92). Норми Конституції України є нормами прямої дії. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України, повинні відповідати їй (ст. 8 Конституції України). Це положення повною мірою стосується також актів екологічного права (законів України і кодексів).

Існує низка законів та кодексів України, які можна віднести до компетенції екологічного права [8, с. 37–44] або права екологічної безпеки [12, с. 49]. Основні з них наведено в таблиці 1. Положення, які можна віднести до екологічного права, містяться також в інших законодавчих актах: Законі України «Про власність» (1991 р.), Законі України «Про підприємства в Україні» (1991 р.), Законі України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (1991 р.), Законі України «Про транспорт» (1994 р.) [6; 13].

У Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. виділено окремий розділ «Екологічна безпека», у якому передбачено, що Україна дбає про екологічну безпеку громадян, про генофонд народу, його молоде покоління, а також має право заборонити будівництво та припинити функціонування будь-яких об'єктів, які спричиняють загрозу екологічній безпеці [12, с. 239]. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р. фактично є базовим законодавчим актом у системі екологічного права [1, с. 546]. Відповідно до нього забезпечення екологічної безпеки є важливим напрямом державних, міждержавних, регіональних, місцевих та інших територіальних екологічних програм. Ці питання є предметом систематичних і комплексних наукових досліджень, а закон передбачає можливість стимулювання такої діяльності.

Важливість Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» полягає також у тому, що його норми й положення вперше в історії еколого-правового регулювання закріпили пакет екологічних прав громадян, зокрема право на екологічну безпеку та право на безпечне для життя й здоров'я навколишнє природне середовище (ст. 9). Важливою законодавчою гарантією реалізації цього права є норма, яка закріплює, що діяльність, яка перешкоджає здійсненню права громадян на безпечне навколишнє природне середовище, підлягає припиненню в порядку, встановленому цим законом та іншими законодавчими актами

України. Можливість припинити господарську діяльність підприємств, установ, організацій місцевого підпорядкування в разі порушення цього права громадян надано місцевим радам (ст. 15), а припинення діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності й підпорядкування віднесено до компетенції Кабінету Міністрів України (ст. 17) [11, с. 546]. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» закріплює повноваження органів держави у сфері екологічної безпеки. Зокрема, на Верховну Раду України покладається встановлення правового режиму зон надзвичайної екологічної ситуації, статусу потерпілих громадян та оголошення таких зон, визначення повноважень рад, порядку організації й діяльності органів управління в галузі забезпечення екологічної безпеки, а також прийняття до розгляду інших питань у цій сфері.

Закон України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» від 13 липня 2000 р. № 1908 закріплює основні завдання, підстави й порядок оголошення окремої місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації, особливості зміни її меж та забезпечення правового режиму, його зміну й припинення, заходи, що можуть вживатись у цій зоні, обмеження діяльності, здійснення екологічного моніторингу, підстави визнання юридичних і фізичних осіб потерпілими від надзвичайної екологічної ситуації, відшкодування їм заподіяної шкоди, питання відповідальності за порушення правового режиму в цій зоні та акти, які деталізують порядок класифікації надзвичайних ситуацій, наданої в Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища», у якому йдеться про надзвичайні екологічні ситуації. Закон передбачає можливість за рішенням Верховної Ради України оголошувати окремі території зонами надзвичайних екологічних ситуацій, а саме: а) зонами екологічної катастрофи; б) зонами підвищеної екологічної небезпеки; в) іншими категоріями зон [14].

Розгляд системи екологічного законодавства, зокрема й законодавства про екологічну безпеку, варто починати із Закону України «Про відходи» від 5 березня 1998 р., відповідно до якого громадяни України, іноземці та особи без громадянства мають право на безпечні для їхнього життя й здоров'я умови під час здійснення операцій щодо поводження з відходами, отримання повної та достовірної інформації про безпеку об'єктів поводження з ними, а також зобов'язані дотримуватись вимог цього закону.

Закон України «Про екологічну експертизу» від 9 лютого 1995 р. визначає мету екологічної експертизи як запобігання негативному впливу антропогенної діяльності на стан довкілля й здоров'я людей, а також оцінювання ступеня екологічної небезпеки господарської діяльності та екологічної ситуації на окремих територіях та об'єктах (ст. 4). Серед основних завдань екологічної експертизи названо визначення ступеня екологічного ризику й безпеки запланованої чи здійснюваної діяльності, оцінювання впливу діяльності об'єктів екологічної експертизи на стан довкілля, здоров'я людей і якість природних ресурсів (ст. 5 Закону України «Про екологічну експертизу»). Серед основних принципів екологічної експертизи виділяють правове гарантування безпечного для життя та здоров'я людей довкілля, екологічної безпеки (ст. 6 Закону України «Про екологічну експертизу»). Умовою проведення державної екологічної експертизи є наявна чи можлива потенційна небезпека об'єктів екологічної експертизи для довкілля й здоров'я людей. Така експертиза щодо видів діяльності та об'єктів, які становлять підвищену екологічну небезпеку, проводиться після оголошення замовником через засоби масової ін-

формації заяви про екологічні наслідки діяльності та подання експертним органам екологічної галузі комплексу документів з обґрунтуванням оцінки впливу на довкілля.

Стаття 10 Закону України «Про підприємництво в Україні» проголошує: «Підприємець зобов'язаний не завдавати шкоди навколишньому середовищу, не порушувати прав та інтересів громадян, підприємств, установ, організацій і держави, що охороняється законом». У ст. 11 Закону України «Про підприємства в Україні» вказано: «Підприємство зобов'язане своєчасно здійснювати природоохоронні заходи, спрямовані на зниження й компенсацію негативного впливу виробництва на природне середовище, здоров'я та власність людей. Фінансування таких заходів відбувається за рахунок власних коштів або інших джерел» [12, с. 200].

Наявність у законодавстві наведених норм, а також можливість настання реальної юридичної відповідальності за їх порушення спонукає суб'єктів господарювання стежити за дотриманням законодавства [6, с. 25]. До підзаконних актів можна віднести постанови Верховної Ради України, укази й розпорядження Президента України, постанови та розпорядження Кабінету

Таблиця 1

Закони та кодекси України, які належать до правовідносин екологічної безпеки

№	Закони, кодекси України, що належать до права екологічної безпеки
1	Конституція України
2	Конституція Автономної Республіки Крим
3	Кодекс України про надра
4	Земельний кодекс України
5	Лісовий кодекс України
6	Кодекс України про адміністративні правопорушення
7	Водний кодекс України
8	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
9	Закон України «Про столицю України – місто-герой Київ»
10	Закон України «Про місцеві державні адміністрації»
11	Закон України «Про охорону атмосферного повітря»
12	Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
13	Закон України «Про тваринний світ»
14	Закон України «Про екологічну експертизу»
15	Закон України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації»
16	Закон України «Про екологічний аудит»
17	Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
18	Закон України «Про туризм»
19	Закон України «Про відходи»
20	Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»
21	Закон України «Про підприємництво в Україні»

Міністрів України, листи, інструкції й методики, що видаються центральними органами державної виконавчої влади, а також локальні нормативно-правові акти (рішення місцевих референдумів, акти органів місцевого самоврядування, акти органів місцевих держадміністрацій, акти місцевих органів управління в галузі екології) [5, с. 132]. Зауважимо, що близькими до законів є нормативні постанови Верховної Ради України, окремі з яких мають принципове значення як джерела екологічного права. До таких, зокрема, належить Постанова Верховної Ради України «Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки». Порядок і підстави для припинення екологічно небезпечної діяльності встановлено спеціальним нормативним актом – Порядком обмеження, тимчасової заборони (зупинення) чи припинення діяльності підприємств, установ, організацій і об'єктів у разі порушення ними законодавства про охорону навколишнього природного середовища, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 29 жовтня 1992 р.

Укази й розпорядження Президента України приймаються відповідно до ст. 106 Конституції України та є обов'язковими для виконання на території України. Вони не повинні суперечити Конституції й законам України, тобто мають підзаконний характер. Президент України за необхідності оголошує окремі місцевості України зонами надзвичайної екологічної ситуації з наступним затвердженням цих рішень Верховною Радою України (ст. 106 Конституції України) [7]. Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України приймаються відповідно до ст. 117 Конституції України. Крім наведених, існують також накази, інструкції, інші нормативно-правові акти міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Найбільш широкими повноваженнями в екологічній сфері щодо видання таких актів наділяються Міністерство екології та природних ресурсів України, Міністерство охорони здоров'я України, Державна агенція рибного господарства України, Державна агенція земельних ресурсів України, Державна агенція лісових ресурсів України та деякі інші органи.

Держстандарт України затвердив і ввів у дію державні стандарти України. Важливість запроваджених стандартів – місце для ініціативної діяльності підприємств під час опису системи екологічного управління. Зокрема, у ДСТУ ISO

14001-97 «Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування» вказано: «Варто зауважити, що цей стандарт не встановлює конкретні вимоги до екологічних характеристик, окрім обов'язку дотримуватись чинного законодавства й нормативних актів, а також обов'язку щодо постійного вдосконалення. Тому обидві організації, які здійснюють подібну діяльність, проте мають різні екологічні характеристики, можуть відповідати його вимогам» [9].

Правова природа актів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування зумовлюється їх правовим статусом, визначеним Конституцією України й спеціальними законами. Згідно із Законом України «Про місцеві державні адміністрації» (1999 р.) державні адміністрації областей, районів, міст Києва та Севастополя, а також районів у цих містах ухвалюють у межах своєї компетенції відповідні рішення. Такі ж за назвою акти, відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (1997 р.), приймають сільські, селищні, міські, районні й обласні ради, а також виконавчі комітети сільських, міських і районних у містах рад.

У контексті дослідження необхідно згадати також міжнародні договори як джерела екологічного права України. Належність міжнародних договорів до джерел права України, у тому числі екологічного, постає з Конституції України, відповідно до ст. 9 якої чинні міжнародні договори, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, є частиною національного законодавства. Правові засади як складова частина розвитку стратегічного потенціалу екологічної безпеки регіонального розвитку, згідно з класифікацією Л.В. Жарової, передбачають низку правових норм, що регулюють окремі компоненти навколишнього природного середовища, а саме:

- правові засади охорони й використання земель;
- правові засади охорони та використання вод;
- правові засади охорони й використання надр;
- правові засади охорони та використання атмосферного повітря;
- правові засади охорони й використання тваринного світу;
- правові засади охорони та використання рослинного світу;

- правові засади охорони й використання лісів;
- правове регулювання поводження з відходами;
- правові засади формування, збереження та раціонального використання національної екологічної мережі України;
- правові засади охорони й використання природних ресурсів континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України [5, с. 29].

В організаційно-правовому забезпеченні екологобезпечного природокористування відповідальність є важливим складником. Законодавство щодо юридичної відповідальності за порушення права екологічної безпеки, екологічного права, використання природних об'єктів прямо не вказується. Таке право розвивалось у межах загальних правових норм про відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства. Розвиток законодавства в цій галузі спрямовувався на визначення кола протиправних дій, які посягають на порядок користування природними ресурсами, забруднення навколишнього природного середовища та заподіяння шкоди природним об'єктам, визначення суб'єктів правопорушень, встановлення відповідальності за здійснення таких дій, уточнення обов'язків органів і посадових осіб щодо вжиття заходів юридичної відповідальності та порядку розгляду справ про окремі правопорушення.

Однією із загальних характеристик юридичної відповідальності за порушення вимог природоохоронного законодавства є те, що наведені закони містять більш-менш повні переліки правопорушень, об'єднані в спеціальних статтях у самостійному розділі, який присвячено відповідальності за порушення водного, лісового, земельного та іншого законодавства. У сучасній світовій практиці права екологічної безпеки визначають два основні правила відповідальності: відповідальність за провину та відповідальність за небезпеку.

Останнім часом прийнято низку законів з оподаткування, які стимулюють вкладення коштів у природоохоронні заходи. Поряд із заохочувальними заходами Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку встановлення нормативів збору за забруднення навколишнього природного середовища і стягнення цього збору» передбачається введення додаткового оподаткування для екологічно небезпеч-

ної продукції [13, с. 134]. Однак різкий перехід до переважно природоресурсного оподаткування може призвести до подальшого загострення соціальної напруженості й дискредитації самої концепції екологічного оподаткування. Необхідне серйозне політичне та інституціональне забезпечення майбутньої податкової системи. Важливо, щоб податкова й природоохоронна галузі законодавства, а також сфери регулювання й контролю реформувалися комплексно та взаємозалежно, з випереджальним науковим забезпеченням здійснюваних реформ [8, с. 54].

Громадяни України в разі порушення права на екологічну безпеку мають право безпосередньо звернутись до суду з позовом до відповідальних осіб про припинення екологічно небезпечної діяльності або використати альтернативну можливість і звернутись до органів прокуратури із заявою про здійснення такого повноваження безпосередньо ними в інтересах громадян [6, с. 27].

Висновки і пропозиції. Організаційно-правові засади забезпечення екологобезпечного природокористування є невід'ємним складником формування стратегічного потенціалу забезпечення екологічної безпеки та розвитку регіонів України. Оскільки прогалин у цьому законодавстві досить багато, це питання є перспективним із точки зору актуальності й подальшого вивчення.

Список використаної літератури:

1. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки : [навч. та наук.-практ. посібник] / В.І. Андрейцев. – К. : Знання-Прес, 2002. – 332 с.
2. Герасимчук З.В. Наукові засади дослідження екологічної безпеки як фактора сталого розвитку / З.В. Герасимчук // Економіка України. – 2004. – № 2. – С. 124–133.
3. Данилишин Б.М. Регулювання розвитку інноваційного потенціалу в економіці / Б.М. Данилишин, М.Х. Корецький, О.І. Дацій. – К. : РВПС, 2006. – 346 с.
4. Доповідь Українського форуму «Безпека – 2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nceai.gov.ua/217.553.1.0.1.0.phtml>.
5. Жарова Л.В. Стратегічні засади та нормативно-правове забезпечення формування національної екологічної політики / Л.В. Жарова // Механізми регулювання економіки. – 2008. – № 4. – Ч. 2. – С. 127–135.
6. Жарова Л.В. Регулювання природоохоронної діяльності: проблеми та пошук можливостей / Л.В. Жарова // Механізм регулювання економіки. – 2009. – № 3. – Т. 1. – С. 23–29.

7. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
8. Про затвердження Концепції Стратегії національної екологічної політики України на період до 2020 р. : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 880-р // Офіційний вісник України. – 2007. – № 79. – С. 170.
9. О прогнозах развития мира на 15 лет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.demographia.ru/articles_N/index.html?idR=22&idArt=153.
10. Про основи національної безпеки : Закон України // Вісник Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
11. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.
12. Стратегія екологічної безпеки (регіональний контекст) / [М.І. Долішній, В.С. Кравців, Ю.І. Стадницький, С.К. Харічков, В.М. Степанов] ; за ред. М.І. Долішнього, В.С. Кравціва. – Львів : Ін-т регіональних досліджень НАН України, 1999. – 243 с.
13. Хвесик М.А. Інституціональний механізм міського землекористування: сучасний стан та перспективи / М.А. Хвесик, В.А. Голян, Ю.А. Мосійчук. – К. : Книжне вид-во НАУ, 2005. – 208 с.
14. Читанка. Стратегічні тренди 2025: світ, у якому будуть жити наші діти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://man.gov.ua/UserFiles/File/Doshka/1_%20LSh_trendy/Chitanka.pdf.

Артёмко А. В. Организационно-правовые основы обеспечения экологической безопасности природопользования

В статье проведен анализ организационно-правового обеспечения экологической безопасности природопользования. В частности, исследовано действующее законодательство по обеспечению экологической безопасности и выявлены пробелы в актах экологического права. Кроме того, рассмотрены функции, полномочия и компетенции всех ветвей власти по вопросам обеспечения экологической безопасности в Украине.

Ключевые слова: государственное управление, экологическая безопасность природопользования, экологическая безопасность, законодательство Украины, нормативно-правовая база, организационно-правовое обеспечение.

Artemenko O. Organizational and legal bases of maintenance of ecological safety of nature

The article analyzes current legislation in the field of sustainable management of natural resources. The major disadvantages of its development and application are the following: the situation of permanent parliamentary crisis that negatively affects the adoption of draft laws in the sphere of security; inadequate structuring of the executive branch; organizational and managerial coordination of activities by local authorities and representative offices of the central government; corruption and lack of budget funds for the implementation of measures for ecological safety; insufficient scientific and methodical grounds of legislative and regulatory provision of ecological safety of regional development in Ukraine.

Key words: governance, ecological and safe use of natural resources, environmental security, Ukrainian legislation, regulatory framework, organizational and legal support.